

Dosarul nr. 2r-496/2022
2-21154068-01-3r-21102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C. Panfil)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

DECIZIE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către avocatul Căpățînă Ion, în interesele Eleonorei Balan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din municipiul Chișinău, în procedura falimentului, împotriva Eleonorei Balan privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat repunerea în termen,

c o n s t a ț ă :

La 18 octombrie 2021, ÎMGFL nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, a depus cerere de chemare în judecată cu valoare redusă împotriva Eleonorei Balan privind încasarea datoriei pentru consumul serviciilor locativ - comunale și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată.

S-a încasat de la Balan Eleonora, în beneficiul ÎMGFL nr. 10 din mun. Chișinău, în procedura falimentului cu titlu de datorie pentru deservirea blocului suma de 4 500,51 de lei, scadentă la 26 august 2021, pentru apartamentul nr. xx din str. xxxx și cheltuielile de înștiințare a pârâtului în sumă de 165 de lei, iar în total suma de 4 665,51 de lei.

S-a încasat de la Balan Eleonora, în beneficiul statului prin intermediul Ministerului Finanțelor, Trezoreria de Stat suma de 270 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 22 iulie 2022, Căpățînă Ion, în interesele Eleonorei Balan, a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie restituită cauza la rejudecare.

Prin încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de Căpățînă Ion, în interesele Eleonorei Balan, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 10 octombrie 2022, Căpățînă Ion, în interesele Eleonorei Balan, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel nu a examinat obiectiv cererea de repunere în termen a apelului, nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și nu a motivat respingerea cererii de repunere în termen.

A mai relatat că instanța de apel a decis nefondat examinarea cauzei în lipsa părților și nu a înștiințat participanții la proces despre examinarea cererii de repunere în termen a apelului.

A menționat că, Balan Eleonora nu a cunoscut despre intentarea acțiunii civile în privința sa și nu a avut posibilitatea de a se folosi de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 13 septembrie 2022, care a fost expediată participanților la proces la data de 17 octombrie 2022 (f.d. 64).

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 10 octombrie 2022 este declarată cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 71).

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces la 21 octombrie 2022 (f.d. 73).

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept aplicabile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Căpățînă Ion, în interesele Eleonorei Balan, cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintată de către Căpățînă Ion, în interesele Eleonorei Balan, împotriva hotărârii din 16 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Colegiul menționează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul notează că copia dispozitivului hotărârii din 16 martie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost expediată conform scrisorii de însoțire la 16 martie 2022.

Colegiul reiterează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Totodată, Colegiul stabilește că potrivit informației prezentat de către IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, proprietari ai apartamentului nr. xx din str. xxxx, sunt Balan Eleonora și Balan Afanasie.

De asemenea, conform extrasului din serviciul „Track & Trace” a Poștei Moldovei, copia dispozitivului hotărârii din 16 martie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost livrată destinatarului la data de 01 aprilie 2022, iar la data de 18 aprilie 2022, avizul a revenit cu mențiunea „nereclamat”.

La caz, legiuitorul a reglementat, prin prisma Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr. 1457 din 30 decembrie 2016, că în cazul lipsei destinatarului/altor persoane care pot primi corespondența (art. 105 alin. (6) din Codul de procedură civilă), poștașul perfectează avizul de sosire pe care îl depune în cutia poștală individuală cu informația despre posibilitatea părții de a-și ridica personal corespondența, sub sancțiunea operării prezumției relative de comunicare, dacă destinatarul nu și-a ridicat actul de la oficiul poștal, în termenul prescris de lege. Mai mult, prin prisma pct. 2 a hotărârii nominalizate se reglementează că trimiterea nereclamată este trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Instanța de recurs a mai constatat că, a fost dispusă citarea publică a pârâtei, Balan Eleonora, pentru a se prezenta în termen de 30 de zile de la data publicării, în bir. xxx din bd. xxxx, pentru ai fi înmânată cererea de chemare în judecată și actele anexate (f.d. 32, 40).

Astfel, în temeiul art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Cu referire la argumentul recurenteii precum că nu a fost citată despre data petrecerii ședinței de judecată și nu a cunoscut despre data în care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, instanța reține că în conformitate cu prevederile art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Or, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 16 martie 2022, iar cererea de apel a fost depusă tocmai la data de 22 iulie 2022, peste termenul prevăzut de lege.

În context, având în vedere că Balan Eleonora, nu s-a interesat despre soarta dosarului aflat pe rolul instanței de judecată, instanța de apel întemeiat a constatat omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe. Or, recurenta are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De asemenea, Colegiul reiterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună-credință în raport cu drepturile sale procedurale și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, condiție sugerată și de jurisprudența CEDO.

În altă ordine de idei, art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, prevede că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În virtutea art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Căpățînă Ion, în interesele Eleonorei Balan.

Se menține încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10, în procedura falimentului, împotriva Eleonorei Balan privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh